

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı

Sayı :B.08.0.TTK.0.04.00.00-116.03/

Konu : **Ortaöğretim Geometri Dersi (9, 10, 11 ve 12. Sınıf) Taslak Ders Kitaplarını İnceleme ve Değerlendirme Ölçütleri**

23.02.2012*001130

TÜRKİYE EĞİTİM YAYINCILARI DERNEĞİNE

GMK Bulvarı No : 122 Dai : 2
Maltepe/ANKARA

- İlgi : a) Ortaöğretim Geometri Dersi (12. Sınıf) Öğretim Programının kabul edilmesine dair 03.11.2011 tarih ve 158 sayılı Kurul kararı,
b) 11.05.2011 tarih ve 3201 sayılı Kurul mütalaası ile kabul edilen Ortaöğretim Geometri Dersi (9, 10 ve 11. Sınıf) Taslak Ders Kitaplarını İnceleme ve Değerlendirme Ölçütleri.

İlgi (a) Kurul kararı ile kabul edilen Ortaöğretim Geometri Dersi (12. Sınıf) Öğretim Programı doğrultusunda Başkanlığımızca oluşturulan komisyon tarafından hazırlanan **Ortaöğretim Geometri Dersi (9, 10, 11 ve 12. Sınıf) Taslak Ders Kitaplarını İnceleme ve Değerlendirme Ölçütleri**, 16.02.2012 tarihinde Kurulumuzda görüşülmüş olup;

1. Söz konusu komisyon tarafından hazırlanan **Ortaöğretim Geometri Dersi (9, 10, 11 ve 12. Sınıf) Taslak Ders Kitaplarını İnceleme ve Değerlendirme Ölçütleri**'nin ekli örneğinin, 24.02.2012 tarihinden itibaren Başkanlığımıza başvurusu yapılan Ortaöğretim Geometri Dersi (9-12. Sınıf) taslak ders kitaplarının inceleme ve değerlendirmesinde kullanılması ve bu kriterlerin Başkanlığımızın <http://ttkb.meb.gov.tr> internet adresinde yayımlanması,

2. İlgi (b) Kurul mütalaası ile kabul **Ortaöğretim Geometri Dersi (9, 10 ve 11. Sınıf) Taslak Ders Kitaplarını İnceleme ve Değerlendirme Ölçütleri**'nin, 24.02.2012 tarihinden önce Başkanlığımıza başvurusu yapılan Ortaöğretim Geometri Dersi (9, 10 ve 11. Sınıf) taslak ders kitaplarının inceleme ve değerlendirilmesinde kullanılması ve bu inceleme ve değerlendirmelerin bitiminde uygulamadan kaldırılması

Kurulumuzca uygun mütalaa edilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Prof. Dr. Emin KARİP
Bakan a.
Kurul Başkanı

EK:

Ortaöğretim Geometri Dersi (9, 10, 11 ve 12. Sınıf) Taslak Ders Kitaplarını İnceleme ve Değerlendirme Ölçütleri

DAĞITIM:

Bilgi ve Gereği

1. Ortaöğretim Genel Müdürlüğü
2. Öğretim Materyallerini Geliştirme İnceleme Merkezi ve ASO Müdürlüğü
3. Türkiye Eğitim Yayıncıları Derneği
4. Türkiye Yayıncılar Birliği
5. Basın Yayın Birliği

Tel : (0312) 212 65 30-(10 Hat)
Fax : (0312) 213 39 62
(0312) 213 78 36

e-posta : ttkb@meb.gov.tr
İnternet Adresi: <http://ttkb.meb.gov.tr>
Teknikokullar 06330 ANKARA

**ORTAÖĞRETİM GEOMETRİ DERSİ (9-10-11-12. SINIFLAR)
TASLAK DERS KİTAPLARINI İNCELEME VE DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ**

GENEL UNSURLAR			
İçindekiler (1)	A	<ul style="list-style-type: none"> • İçindekiler bölümü yer almalı. 	10
	B	<ul style="list-style-type: none"> • İçindekiler bölümünde belirtilen sayfa numaraları içerikte verilen sayfa numaraları ile aynı olmalı. • İçindekiler bölümünde belirtilen başlık ve alt başlıklar içerikte verilen başlıklarla aynı olmalı. • İçindekiler bölümü içerikteki konulara kolay ulaşılabılır biçimde düzenlenmiş olmalı, eşdeğer başlıkların tümü bu bölümde verilmeli. 	0,25
Organizasyon Şeması (2)	A	<ul style="list-style-type: none"> • Organizasyon şeması yer almalı. 	10
	B	<ul style="list-style-type: none"> • Kitabın kullanımına rehberlik eden unsurlar (sembol, logo vb.) bulunmalı. • Kullanılan sembol ve logolar doğru ve düzeye uygun şekilde açıklanmalı. 	0,25
Sözlük (3)	A	<ul style="list-style-type: none"> • Sözlük yer almalı. 	10
	B	<ul style="list-style-type: none"> • Sözlükte yeni öğrenilen terim ve sözcükler bulunmalı. • Sözcükler matematik ile ilgili olmalı ve sınıf düzeyine uygun biçimde açıklanmalı. 	0,25
Kaynakça (4)	A	<ul style="list-style-type: none"> • Kaynakça bölümü yer almalı. 	10
	B	<ul style="list-style-type: none"> • Kaynaklar bilimsel nitelik taşıyan yayınlardan seçilmeli. • İnternet'ten alıntı yapılan sayfanın uzantısı tam verilmeli ve alıntı tarihi belirtilmeli. • İçerikte herhangi bir yerden alınarak kullanılan bilimsel, teknik, istatistikî bilgi vb.ni içeren unsurların (tablo, okuma metni, grafik vb.nin) kaynağı, ilgili unsurun yanında veya dipnot olarak verilmeli. Eserin künyesi kaynakçada yer almalı. 	0,25
İşleniş Aşamaları (5)		<ul style="list-style-type: none"> • İşlenişte Etkinlik-Bilgi-Örnek-Pekiştirme Çalışması sıralaması dikkate alınmalı. • İşlenişler geometriyi günlük hayatla ilişkilendirecek şekilde yapılmalı (İşleniş oluşturulan basamaklardan herhangi birinde günlük hayatla ilişkilendirme yapılması yeterlidir.). • İşlenişte ilişkilendirilen günlük hayat durumları gerçekçi olmalı. 	2
		<ul style="list-style-type: none"> • Ünite bazında öğrencinin işlenecek konuya yönelik merakını, motivasyonunu sağlamak, ön bilgilerini harekete geçirmek amacıyla, hazırlık çalışmaları, gerçek hayatı yansıtan fotoğraflar ve alıntılar vb. unsurlara yer verilmeli (Bu unsurlardan bir ya da birkaçının verilmesi yeterlidir.). 	2
Dikkat Çekme Motivasyon (6)	A		
	B	<ul style="list-style-type: none"> • Motivasyon çalışmasında hata olmamalı ve işlenişin hedeflediği kavramlara vurgu yapılmalı. 	1

								1KP	
Kazanım (7)	A	<ul style="list-style-type: none"> Her kazanım işlenmeli. 							
	B	<ul style="list-style-type: none"> Her kazanım eksiksiz işlenmeli. İşleniş kazanım ifadesinin tamamını kapsamalı (Kazanım eksikliği hatası girildiğinde, kazanımla ilgili işlenişe başka içerik hatası girilmez, dil ve anlatım ile görsel tasarımı hataları girilir.). 						0,25xKP	
Yardımcı Unsurlar (8)		<ul style="list-style-type: none"> Kazanımlar, grafik, tablo ve öğretime yardımcı unsurlarla desteklenmeli ve bunlarda hata olmamalı. 						0,25	
Etkinlik (9)	A	<ul style="list-style-type: none"> Her işleniş öğrencilerin inceleme, araştırma vb. çalışmalar yapacakları, derse etkin katılacakları, öğretim programında belirtilen becerileri geliştirici etkinlik verilmeli. 						12. sınıf	
	B	<ul style="list-style-type: none"> Etkinlik işleniş oluşturulan kazanım veya kazanımları kapsayacak nitelikte olmalı. 						5,5	
	C	<ul style="list-style-type: none"> Etkinliğin uygulama basamakları kazanımı gerçekleştirmeye yönelik düzenlenmeli. Etkinlik sonuca bağlanmalı. 						3,5	
	D	<ul style="list-style-type: none"> Etkinliğin uygulama basamaklarında hata olmamalı. 						2	
Bilgi (10)	A	<ul style="list-style-type: none"> Açık ve anlaşılır şekilde bilgi verilmeli. Öğrencilerde yaygın olarak görülebilecek kavram yanlışları, matematiksel fikirlerin anlatımı veya soru çözümleri ile ilgili uyarılar işlenişte konuşma balonları ile verilmeli (Her ünite en az iki tane olmalı.). 						1	
	B	<ul style="list-style-type: none"> Bilgi hatası olmamalı. 						2	
Örnekler (11)	A	<ul style="list-style-type: none"> İşlenişte her kazanım ile ilgili örnekler yer almalı. (İşleniş oluşturulan her kazanım için bir hata girilir.) 						9. sınıf	
	B	<ul style="list-style-type: none"> Kazanımda verilen kavramsal ve işlemsel bilgiyi öğrencinin ilişkilendirmesini sağlayacak nitelikte ve sayıda örnek verilmeli. Örneklerin soru kurguları verilmeli. 						10. sınıf	
								11. sınıf	
								12. sınıf	
								1,5	

İÇERİK

İÇERİK

Pekiştirme Çalışması (12)	A	<ul style="list-style-type: none"> • Konu ile ilgili öğrenilen kavramların ve becerilerin pekiştirilmesi ve geliştirilmesi amacıyla işleniş sonunda çalışmalar verilmeli. 	2
	B	<ul style="list-style-type: none"> • Pekiştirme çalışmalarında çoktan seçmeli, eşleştirme, açık uçlu, boşluk doldurma, kısa cevaplı vb. soru tiplerinden en az üç çeşidine yer verilmeli. 	1
	C	<ul style="list-style-type: none"> • Pekiştirme çalışmaları işleniş oluşturan kazanımları kapsayacak nitelikte verilmeli (Her kazanım için bir hata girilir.). • Pekiştirme çalışmalarında hata olmamalı (Her soru için bir hata girilir.). 	0,5
Ünite Sonu Ölçme ve Değerlendirme Çalışmaları (13)	A	<ul style="list-style-type: none"> • Ünite sonlarında ölçme ve değerlendirme çalışmalarına yer verilmeli. 	10
	B	<ul style="list-style-type: none"> • Ölçme çalışmaları ünite kazanımlarının tamamını kapsayacak nitelikte verilmeli (Her kazanım için yalnızca bir hata girilir.). • Ölçme çalışmalarında çoktan seçmeli, eşleştirme, açık uçlu, boşluk doldurma, kısa cevaplı vb.soru tiplerinden en az üç çeşidine yer verilmeli. • Nüsha genelinde en az bir proje örneğine yer verilmeli. • Ölçme çalışmalarında farklı zorluk düzeyinde sorular verilmeli. 	2
	C	<ul style="list-style-type: none"> • Ölçme çalışmalarında hata olmamalı (Her soru için bir hata girilir.). • Ölçme çalışmalarının cevapları verilmiş olmalı (Cevabı verilmeyen soru sayısı kadar hata girilir.). • Ölçme çalışmalarının cevaplarında hata olmamalı (Her cevap için bir hata girilir.). • Ölçme çalışmalarında günlük hayatla bağlantılı kuran sorular verilmeli ve bu sorular gerçekçi olmalı. 	0,5
Dizgi Hatası (14)		<ul style="list-style-type: none"> • Şekillerde harflendirme hatası olmamalı. • Matematiksel gösterimlerde dizgi hatası olmamalı. 	0,25
Veri Hatası (15)		<ul style="list-style-type: none"> • Yönlendirme hataları, veri eksikliği ve gereksiz veri olmamalı. • Soru kurgularında hata olmamalı (Kurgusu hatalı olan soruların çözümünü yapılırsa çözüm ayrıca değerlendirilmemeli.). • İşlem ve çözüm hatası olmamalı. • Şekiller kazanımı desteklemeli. • Şekiller verilerle uyumlu olmalı (Açı çizimleri, kenar uzunlukları vb.). 	1
Bilimsel Hata (16)		<ul style="list-style-type: none"> • Bilimsel hata (tanım, teorem, ispat, bağıntı vb.) olmamalı. 	5

İÇERİK					
Kavram Hiyerarşisi (17)	<ul style="list-style-type: none"> Kavramların veriliş sırası kavram hiyerarşisine uygun olmalı. 	1			
Program Sınırlılıkları (18)	<ul style="list-style-type: none"> Program sınırlılıklarına, uyarılarına ve diğer derslerle yapılacak ilişkilendirmelere uyulmalı. Örnek ve uygulamalar sınıf düzeyine uygun olmalı ve basitten karmaşığa, kolaydan zora doğru düzenlenmeli. Ünite ve kazanımların verilişinde programdaki sıraya uyulmalı. 	2			
Üniteler (19)	<ul style="list-style-type: none"> Üniteler, programda belirtilen oranlara uygun olarak yapılandırılmalı (Tolerans = +/- %10). (Her üniteye bir hata girilir.) 	5	10. sınıf	11. sınıf	12. sınıf
Terminoloji (20)	<ul style="list-style-type: none"> İçeriğin anlatım dili terminolojiye uygun biçimde düzenlenmiş olmalı. 	1			
Güncellik (21)	<ul style="list-style-type: none"> Veriler güncel ve gerçeğe uygun olmalı. 	1			

DİL BİLGİSİ HATALARI

Dil ve Anlatım (22)

- Türkçenin kullanımında, Türk Dil Kurumunun son yayımladığı Yazım Kılavuzu ve Türkçe Sözlük esas alınmalı.
- Yazım hatası bulunmamalı.
- Noktalama hatası bulunmamalı.
- Noktalama eksikliği bulunmamalı.
- Noktalama imi gereksiz kullanılmamalı.
- Dizgi hatası bulunmamalı.
- Benzer biçimde düzenlenen ifadelerin yazım ve noktalamasında birlik sağlanmalı.
- Yazı diline uygun zengin ve akıcı Türkçe kullanılmalı.
- Kullanılan dil, nitelik ve nicelik (kelime seçimi, cümle yapıları, cümle ve metin uzunluğu) bakımından öğrenci düzeyine uygun olmalı.
- Her türlü kavram, terim ve adlandırmada nüsha genelinde birlik sağlanmalı.
- Kelime düzeyinde anlatım bozukluğu bulunmamalı.
- Kelime grubu düzeyinde anlatım bozukluğu bulunmamalı.
- Cümle düzeyinde anlatım bozukluğu bulunmamalı.
- Her paragraf bir ana fikir etrafında toplanmalı.
- Paragraflarda anlatım akışını bozan ifadeler kullanılmamalı.
- Paragraflarda gereksiz kelime ve cümle tekrarı bulunmamalı.
- Paragraftaki cümleler arasında kip uyumu sağlanmalı.
- Paragraftaki cümleler arasında çatı uyumu sağlanmalı.
- Paragraftaki cümleler arasında özne uyumu sağlanmalı.
- Paragraflar ve cümleler arasında uygun geçiş ifadeleriyle bağlantı kurulmalı.

0,25

GÖRSEL TASARIMIN NİTELİĞİ

Görsel Tasarım (23)

- Türk Bayrağı, " Türk Bayrağı Kanun ve Tüzüğü" ne uygun verilmeli.
- Atatürk görselleri orijinaline uygun ve nitelikli verilmeli.
- Görsel öğeler kişi, zümre, kurum ve kuruluşları küçük düşürücü özellikte verilmemeli.
- Kitap içerisinde görsel öge tekrarı yapılmamalı (içindekiler, tema, bölüm, ünite başı tasarımı hariç).
- Görsel öğeler net ve temiz baskılı olmalı.
- Görsel öğelerde:
  - * Renklerle ilgili çekicilik
  - * Estetik sayfa düzenleme
  - * Gereksiz ayrıntıdan kaçınma
  - * Yazı ve görsel öge dengesi
  - * Sayfada aşırı yoğunluk ve boşluktan kaçınma
  - * Özgün tasarım
  - * Kolay algılama
  - * Kompozisyon kurallarına uygun olma şartları bulunmalı.
- Temsili resimler, resmî kurumlar ile bunlara bağlı birimlerin arşivlerinden seçilerek verilmeli. Tarihi fotoğraflar, temsili resimler ve sanat eserleri kaynakça ile verilmeli.
- Görsel tasarımlar reklam unsuru içermeyecek şekilde düzenlenmeli.
- Görsel materyaller ve tasarımlar, öğrencinin pedagojik gelişimine, seviyesine, gelişim basamaklarına uygun, çevresinden örneklerle düzenlenmeli.
- Görsel öğede figürler doğal, estetik görünümde çizim(desen) ve renklendirme ile üslup bütünlüğü içinde verilmeli.
- Metin yazıları ve öğretime yardımcı unsurlarda kullanılan yazılar, karakter, renk ve boyut olarak kolay okunabilir ve sistematik olmalı.
- Öğretime yardımcı unsurlar doğru adlandırma (fotoğraf, resim, şekil, grafik, tablo, harita) ve numaralandırma ile verilmeli.
- Madde imleri tutarlı ve estetik olmalı.

0,25

NOT: İnceleme ve değerlendirme çalışmaları 31.12.2009 tarih 27449-4 mükerrer sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Ders Kitapları ve Eğitim Araçları Yönetmeliği, 24.02.2011 tarih ve 27856 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Ek ve Değişiklikler ile 30.12.2009 tarih ve 334 sayılı Kurul Kararı ile kabul edilen Ortaöğretim Geometri dersi 9. ve 10. sınıflar öğretim programı, 30.12.2010 tarih ve 330 sayılı kurul kararı ile kabul edilen Ortaöğretim Geometri dersi 11. sınıf öğretim programı ve 03.11.2011 tarih ve 158 sayılı kurul kararı ile kabul edilen Ortaöğretim Geometri 12. sınıf öğretim programı esas alınarak hazırlanmıştır.

Puanlar	Sınıf	Kazanım Sayısı	Forma Sayısı	1 KP
	9	20	10-13	38
	10	44	13-16	17, 27
	11	38	14-17	20
	12	30	13-16	25, 33

"1 kazanım puanı; 1K.P.=760 /K.S." (K.S.:Kazanım sayısı ilgili sınıfın kazanım sayısıdır.) formülü ile hesaplanacaktır.

• Kitabın değerlendirilmesinde (puanlamasında) kullanılan ölçütlerden herhangi bir eleştiri için B ,C ve D maddelerinin toplam hata puanı A maddesinin hata puanını geçemez.

• Kitaplarda toplam puan; içerikte 760, dil ve anlatımda 150, görsel unsurlarda 50 ve kitaptan verimli şekilde yararlanmayı sağlayacak unsurlarda 40 puan ile sınırlıdır.

(*) 1, 2, 3, 4, 8,14, 22 ve 23. maddelerle ilgili aynı tür hatalar genellenir (10 dan fazla olan hatalar genellenir.).

Aslı Cibidir.
Zekeriya ERBEYİ
Grup Başkanı